

Quinde cōside

randū ē de singulis prudentie p̄tib⁹ q̄si integralib⁹. Et circa h̄ q̄rū octo. p̄ d̄ memoria. 2º de intellectu ul̄ intelligentia. 3º de docilitate. 4º d̄ solertia. 5º d̄ rōne. 6º d̄ p̄vidētia. 7º d̄ circumspectione. 8º de cautione.

Ad primuz sic proce

ditur. ¶ Et q̄ memoria nō sit pars prudentie. Memoria. n. ut dicit phis. ē in pte aīe sensitiva. prudentia at̄ ē i rōcinativa: ut p̄ i 6º ethicozū. q̄ mēoria nō ē ps prudentie. ¶ Prudētia p̄ exercitiū acq̄rit̄ r̄ pficit̄. s̄z memoria inest nobis a nā. q̄ memoria n̄ ē pars prudentie. ¶ Memoria ē p̄teritorū. prudentia at̄ futurozū opabiliū de qb⁹ ē cōsiliū: ut d̄ in 6º ethicozū. q̄ memoria nō ē ps prudentie. S̄z est q̄ Tullius i 2º rethorice: ponit memoriā inter ptes prudentie. ¶ Dicenduz q̄ prudentia ē circa cōtigētia opabilia sicut dictū ē. in his at̄ n̄ pōt hō dirigi p̄ ea q̄ sunt simpliciter r̄ ex necessitate vera. s̄z ex his q̄ ut i pluribus accidunt. oportet. n. principia conclusionibus eē p̄portionata. r̄ ex talib⁹ talia cōcludē ut d̄ i 6º ethicozū. qd̄ at̄ ut i pluribus sit ver⁹ ōz p̄ experimentū cōsiderare. vnde r̄ i 2º ethicozū phis dicit q̄ virtus intellectual̄ h̄z gnationē r̄ augmētū ex exp̄imēto r̄ tēpore. exp̄imētū at̄ ē ex pluribus memorijs: ut p̄ i p̄ metaph. vnde cōsequēs ē q̄ ad prudentiam requirit̄ pluriū memoriā h̄re. vnde cōuenient̄ memoria ponit̄ ps prudentie. Ad p̄mum q̄ dicendū q̄ sicut dictuz ē. prudentia applicat v̄lem cognitionē ad p̄ticularia q̄rū ē sensus. vnde multa q̄ p̄tinent ad p̄tes sensitivā regunt̄ ad prudentiā: iter q̄ ē memoria

Ad secūdu dō q̄ sicut prudentia aptitudinē qd̄ h̄z ex nā. s̄z ei⁹ cōplēmentū ē ex exercitio uel gr̄a: ita etiā ut Tullius dicit ista rethorica. memoria nō solū a nā pficit̄. sed etiam h̄z plurimū artis r̄ industrie. Et sūt q̄tuor p̄ que hō pficit̄ in h̄i memorando. q̄z primuz ē ut eoz q̄ vlt̄ memoriā q̄sdā similitudines asumat cōtēnentes. nec tñ oīo cōsuetas: q̄ ea q̄ sūt icōsuetas magis memoramur. r̄ sic i eis aīus magis r̄ vehemēt̄ detinet̄. ex q̄ fit q̄ eozū q̄ i pueritia videm⁹ magis memoramur. Jō at̄ neciā ē huiusmōdi similitudinū ul̄ imagi

nū adinuetio: q̄ itentioēs simplices r̄ spūales facil⁹ ex aīo elabunt̄ nisi q̄busdā similitudinib⁹ corp̄alibus q̄si alligent̄: q̄ hūana cognitio potentior est circa sensibilia. vñ r̄ memoria ponit̄ in pte sensitiva. 2º oportet ut hō ea q̄ memoriter vult tenē sua cōsideratiōe ordinare disponat: ut ex vno memorato facile ad aliud pcedat. vnde phis dicit i liº d̄ memoria. ¶ Hoc videmur reminisci aliq̄n. cā at̄ ē q̄ velocit̄ ab alio in aliud veniunt. 3º ōz ut hō sollicitudinē apponat: r̄ affectuz adhibeat ad ea q̄ vult memorari: q̄ quāto aliquid magis fuerit impressū aīo: tanto min⁹ elabit̄. vnde r̄ Tullius dicit in sua rethorica. q̄ sollicitudo cōservat̄ itegras simulacrozū figuras. 4º ōz q̄ ea frequēter meditemur q̄ volum⁹ memorari. vñ phis dicit i liº d̄ memoria. q̄ meditationes memoriā saluant: q̄ ut i eodē liº d̄ cōsuetudo ē q̄si nā. vñ q̄ multotiens intelligimus cito reminiscimur q̄si nāli qd̄ ordine ab vno ad aliud pcedentes. ¶ Ad tertiū dicit̄ q̄ ex p̄teritis ōz nos q̄si argumentum sumere de futuris. r̄ iō memoria p̄teritoruz necessaria ē ad bene cōsiliandū de futuris.

Ad secunduz sic pro

cedit. ¶ Uidef q̄ intellectus nō sit ps prudentie eozum. n. q̄ ex opposito diuidunt̄ vnuz non est pars alci⁹. s̄z intellect⁹ ponit̄ h̄tus intellectualis cōdiuisa prudentie ut p̄ i 6º ethicozū q̄ intellect⁹ nō ōz poni pars prudentie. ¶ Intellect⁹ ponit̄ iter dona spūs sc̄i. r̄ corū det̄ fidei ut s̄ habitū ē. s̄z prudentia ē alia h̄t̄ a fide ut p̄ s̄ dicta p̄. q̄ intellectus nō p̄t̄ ad prudentiā. ¶ Prudētia ē singulariū opabiliū ut d̄ i 6º ethicozū. s̄z intellect⁹ est vniuersaliū cognoscitiū r̄ imāialiū ut p̄ i 3º d̄ aīa q̄ intellect⁹ nō ē ps prudentie. S̄z est q̄ Tullius ponit̄ itelligētia p̄te prudentie. r̄ Macrobi⁹ intellectū. qd̄ i idē redit. ¶ Dō q̄ intellectus nō sumitur h̄ pro potentia intellectiva. s̄z prout iporat quandā rectā estimatōnem alicui⁹ extremi principij qd̄ accipit̄ ut p̄ se notū: sicut r̄ prima demōstrationū p̄ncipia itelligē dicimur. Dis at̄ deductio rōnis ab aliq̄b⁹ p̄cedit q̄ accipiūt̄ ut p̄ia. vñ oportet q̄ oīs p̄cessus rōnis ab aliq̄ intellectu pcedat. q̄ q̄ prudentia ē r̄cta rō agibiliū. iō necesse ē q̄ totus p̄cessus prudentie ab intellectu deriuē. et p̄p̄ h̄ intellect⁹ pōit̄ ps prudentie. ¶ Ad primū q̄ dicenduz q̄ rō prudentie

terminat sicut ad conclusionem quādam ad par-
ticulare opabile ad quod applicat vlem cog-
nitionem ut ex dictis patet. conclusio autem singularis
syllogizatur ex vli et singulari propositione. vñ
oportet quod ratio prudentie ex o implici intellectu
precedat. quia vñ est quod est cognoscitum vñ quod p-
tinet ad intellectum quod ponit virtus intellectualis:
quia naturaliter nobis cognita sunt non solum vliia pnci-
pia speculativa sed etiam practica: sicut nulli est
malefaciendum ut ex dictis patet. Alii autem intel-
lectus est quod ut dicitur in 6° ethicorum est cognoscitum ex
tremi. i. alicuius primi singularis seu pncipij
contingentis opabilis: ppositio dñis. s. minoris
quā oportet esse singulare in syllogismo pruden-
tie ut dictum est. B autem pncipiū singulare est aliq-
singularis finis ut dicitur ibidem. vnde intellectus
quod ponit prudentie est quādam recta estimatio
de aliq- particulari fine. Ad secundum dicitur quod
intellectus quod ponit donū spūs sci est quādam acu-
ta respectu dñorum ut ex s dictis patet. alii autem po-
nitur intellectus prudentie ut dictum est. Ad
tertium dicitur quod ipsa recta estimatio de fi-
ne particulari et intellectus dicitur in quatuor est alic-
pncipij. et sensus in quatuor est particularis. et B est quod
phus dicitur in 6° ethicorum. bonū. s. singularium
oportet habere sensum. B autem est intellectus non autem B
est intelligendum de sensu particulari quod cognosci-
mus proprie sensibilia. s. de sensu iteriori quod
particulari iudicamus.

Ad tertium sic proce-

ditur. Videtur quod docilitas non debet poni per
prudentie. Illud enim quod regit ad omnem virtutem
intellectualē non debet appropriari alicui ea-
rū. s. docilitas necessaria est ad quilibet virtutem
intellectualē. quod non debet poni pars prudentie.
¶ S. Ea quod ad virtutes humanas pertinet sunt in
nobis: quia sicut ea quod in nobis sunt laudamur ut vi-
tuperamur. s. non est in parte nostra ut dociles simus
s. B ex naturali dispositione quibusdam convenienter
quod non est pars prudentie. ¶ S. Docilitas ad di-
scipulum pertinet. s. prudentia cum sit pceptiva vi-
detur magis ad magistros pertinere quod etiam pceptores
dicuntur. quod docilitas non est pars prudentie. ¶ S. B
est quod Macrobius sicut in finem Platonis ponit
docilitatem inter partes prudentie. ¶ S. B. dicen-
dum quod sicut dictum est: prudentia consistit circa par-
ticulares opabilia in quibus cum sint quasi infinite
diversitates non possunt ab uno homine sufficienter
omnia considerari: nec per modicum tempus s. per tempus diu-
turnitate. vnde in his quod ad prudentiam pertinet

maxime indiget homo ab alio erudiri et precipue ex
senibus quod sanum intellectum adepti sunt circa fines
opabilia. vñ phis dicitur in 6° ethicorum. Oportet
attendere experientiam et seniorum et prudentium ide-
mirabilibus enunciationibus et opinionibus non
minimè quod demonstratioibus. pcepti experientia. n. videtur
pncipia. vñ et p. 3. dicitur. Ne imitaris prudentie
tue. et Eccl. 6. dicitur. In multitudine presbyterorum
.i. seniorum prudentium sta et sapie illorum ex cor-
de coniungere. B autem pertinet ad docilitatem:
ut aliquis sit bene discipline susceptivus. et ideo
uenienter docilitas ponitur per prudentie. Ad
primum ergo dicendum quod et si docilitas utilis sit ad
quālibet virtutem intellectualem. precipue tamen
ad prudentiam pertinet ratione iam dicta. Ad se-
cundum dicendum quod docilitas sicut et alia quod ad
prudentiam pertinet sicut aptitudinem quod est a natura
s. ad eius assumptionem plurimum valet humanus
studium. vñ. s. homo sollicitus frequenter et reueren-
ter applicat animum suum documentis maiorum
non negligens ea pcepti ignorantiam: nec contem-
pnter superbiat. Ad tertium dicitur quod prudentiam
aliquis precipue non solum alijs sed etiam sibi ipsi ut di-
ctum est. vnde etiam in subditis locum habet ut supra
dictum est: ad quod prudentiam pertinet docilitas
quod quis etiam ipso maioribus oportet dociles quod
tū ad aliq- esse: quia nullus in his quod subsunt pru-
dentie sibi quatuor ad omnia sufficit ut dictum est.

Ad quartum sic pro-

ceditur. Videtur quod solertia non sit pars pruden-
tie. Solertia enim s. habet ad facile iuveniendam me-
dia in demonstratioibus: ut patet in posterioribus. s.
ratio prudentie non est demonstratiua cum sit origi-
naria. ergo ad prudentiam non pertinet solertia. ¶ S. Ad
prudentiam pertinet bene consiliari ut dicitur in 6° ethicorum
s. in bene consiliando non habet locum solertia quod est eusto-
chia quedam. i. bona coniecturatio que est sine ratio-
ne et velocius oportet autem omnia consiliari tarde: ut
dicitur in 6° ethicorum. ergo solertia non debet poni per pru-
dentie. ¶ S. Solertia ut dictum est est quedam
bona coniecturatio. s. coniecturatione vñ est
proprium rethoricis. ergo solertia magis pertinet ad
rethoricam quam ad prudentiam. ¶ S. B. est quod Phi-
dozus dicit in libro ethicorum. Sollicitudo ad pru-
dentiam pertinet sicut dicitur est. ergo et solertia. ¶ S.
dicendum quod prudentie est recta estimatio sive
opinio acquiri in operativis sicut in speculativis
dupliciter. vno quod est modo per se iuveniendo. alio

mō ab alio addiscēdo. sic at docilitas ad B
 ptinet vt hō bñ se hēat in acgrēdo rectam
 opinionē ab alio : ita solertia ad hoc ptinet
 vt hō bñ se hēat in acgrēdo rectā existima-
 tōem p seipm: ita tñ vt solertia accipiat p eu-
 stochia cui' ps ē. nā eustochia ē bñ diectura
 tiua de qbuscūq. solertia autē ē facilis r pō
 pta diecturatio circa iuentōem medij: vt dī
 in p posterior: tñ ille pbs qui ponit solertiaz
 partē prudētie accipit eā cōiter p oī eusto-
 chia. vnde dicit. Solertia ē hīc q puenit ex
 repentino iueniēs qd' agruit. ¶ Ad p̄mu
 g' dō q solertia nō solū se hēt circa inuētoez
 medij in demōstratiuis s; etiā in operatiuis
 puta cū aliqs videns aliquos alicui amicos
 factos diecturādo putat eos fuisse inimicos
 eiusdē: vt ibidē pbs dicit: r b mō solertia p-
 tinet ad prudētiā. ¶ Ad secūdu dīceduz q
 pbs vnā rōem inducit in .6. ethi. ad oñdēdū
 q eubolia q est bñ diecturatio nō ē eustochia:
 cui' laus ē in veloci diecturāte ei' qd' opz: p̄t
 aut aliqs eē bñ diecturatio: r si diuti' dielief ul'
 tardi': nec tñ p̄t h' excludit qn bona diectu-
 ratio ad bñ diecturāte valeat: r qñz necessaria
 sit: qñ. s. ex iprouiso occurreret aliqd' ad agē-
 dū: r iō solertia cōuenient pars prudētie po-
 niē. ¶ Ad tertiu dō q rhetorica ē rōcina-
 tur r circa operabilia. vñ nihil phibet idē ad
 rhetoricā r prudētiā ptinē. r tñ diecturatio
 h nō sumit solū fm q ptinet ad diecturas q
 bus vtū rhetores. s; fm q in qbuscūq. cōu-
 cere dī hō veritatē.

Ad quintum sic pro

cedit. ¶ q rō nō debeat poni ps prudētie.
 Subiectū. n. accētis nō ē ps ei'. s; prudētia
 ē in rōne sicut in subo: vt dī in .6. ethi. g' rō nō
 dōz poni ps prudētie. ¶ S. Illud qd' ē mltis
 cōe nō dōz alicui' eoz poni ps: vt si ponat dōz
 poni ps eius cui potissime uenit. rō at ne-
 cessaria ē in oib' virtutib' intellectualib' r p̄-
 cipue in sapia r scia q vtūf rōe demōstrati-
 ua. g' rō nō dōz poni ps prudētie. ¶ S. Rō nō
 differt p eētā potētie ab intellectu vt pus
 bitū est. si igit intellect' ponit ps prudētie. sup
 flūū fuit addere rōnē. ¶ S; dō q Macro-
 bius fm sniaz Platonis rōez nūerat int par-
 tes prudētie. ¶ R' dō q opus prudētis est
 eē bene cōsiliatiū: vt dī in .6. ethicoz. cōsili-
 um autem est iquisitio quedā ex qbusdā ad
 alia pcedēs. B aut est op' rōnis. vñ ad prudē-

tiā necessariū ē q hō sit bñ rōcinatiū. r ga
 ea que exigūtur ad pfectōem prudētie dīcū-
 tur qī integrales partes prudētie. inde est q
 rō int partes prudētie cōnumerari dōz. ¶ Ad
 p̄mū g' dīcedū q rō nō sumit hic p ipsa po-
 tētia rōnis. sed p ei' bono vsu. ¶ Ad scdm
 dō q certitudo rōnis ē ex intellectu. sed ne-
 cessitas rōnis ē ex defectu intellect'. illa. n. i
 qbus vis intellectiua plenarie viget: rōne nō
 indigēt s; suo simplici intuitu vitatē oprehē-
 dūt: sicut dōz r angeli. p̄cularia autē opabi-
 lia in qbus prudētia dirigit recedūt p̄cipue
 a dōtōe intelligibiliū. r tanto magis q̄to sē
 min' certa seu determinata. ea. n. que sūt ar-
 tis s; sint singlaria: tñ sūt magis def̄minata
 r certa. vnde i plibus eoz nō est cōsiliū. p̄pē
 certitudinē vt dī in 3' ethi. r iō q̄uis i qbus
 dī alyis virtutib' intellectualib' sic certior rō
 q̄ prudētia: tñ ad prudētiā maxime regrif
 q sit hō bñ rōcinatiū vt possit bñ applicare
 vlia p̄cipia ad p̄cularia q sūt varia r incer-
 ta. ¶ Ad tertiu dō q est intellectus r ratio
 nō sint diuerse potētie: tñ denominātur ex
 diuersis actib'. intellectus. n. nomē sumitur
 ab intima penetratōe veritatis. nomē aut ra-
 tōis ab inquisitōe r discursu. r ideo vtrūq.
 ponitur pars prudentie vt ex dictis ps.

Ad sextum sic proce

ditur. ¶ q prudētia nō debeat poni pars
 prudentie. Nihil. n. est ps sui ipsi'. s; puidē-
 tia vñ idem eē qd' prudentia: ga vt Isidorus
 dicit in li' ethimol. prudēs dī qī pouo. pui-
 dens. r ex hoc etiā nomē puidētie sumitur
 vt Boetius dīc in li' de sol. g' puidētia nō
 est ps prudētie. ¶ S. Prudētia est solū pra-
 ctica. s; puidētia pōt ēt eē speculatiua: ga
 visio ex qua sumit nomē puidētie magi pti-
 net ad speculatiuā q̄ ad opatiuā. g' puiden-
 tia nō ē pars prudētie. ¶ S. Principal' act'
 prudētie ē p̄cipe. secūdariū aut iudicare r cō-
 siliari: sed nihil hoz vñ ipotari p̄pē p nomē
 puidētie. g' puidētia nō est pars prudentie.
 ¶ Sed dō est auctoritas Tully r Macroby
 q ponūt puidētiā p̄te prudētie: ut ex s' dicti
 ps. ¶ R' dīcendum q sicut s' dictū ē prudē-
 tia p̄pē ē circa ea q sūt ad finē: r b ad ei' offi-
 ciū p̄pē pertinet vt ad finē debitū ordinētur:
 r q̄uis aliq' necessaria sint p̄pter finem que
 subyiciūtur diuine puidētie: humane tamen
 puidētie non subyiciunt nisi contingētia

operabilia q̄ p̄ hoīem p̄t fieri p̄t finē. p̄teri
ta aut̄ i necessitatē quādā trāseunt: q̄ ipossi
bile ē non eē qd̄ factū ē. s̄t̄r̄ ēt p̄ntia in q̄ruz
huiusmōi necessitatē quādā h̄nt. necesse ē
.n. forte sedē dū sedet. vñ p̄se q̄ns ē q̄ r̄tigē
tia futura s̄m q̄ s̄t̄ p̄ hoīem i fine humane
vite ordinabilia p̄tineāt ad p̄ndētā. vtrūq̄
aut̄ hoz̄ iportat in noīe p̄ndētie. iportat. n.
p̄ndētia respectū quēdā aliē distātis ad ea
que in p̄nti occurrūt r̄ ordināda s̄t̄. vñ p̄n
dētia ē pars p̄ndētie. ¶ Ad primū ḡ dicen
dū q̄ q̄ncūq̄ multa regrūf ad vñū: necesse
ē vñū eoz̄ eē p̄ncipale ad qd̄ oīa alia ordinā
tur. vñ in q̄libet toto necesse ē eē vñā forma
lē p̄tē r̄ p̄d̄nantē a q̄ totū vñitatē h̄t. r̄ s̄z h̄
p̄ndētia ē p̄ncipalior in oēs p̄tes p̄ndētie
q̄ oīa alia q̄ regrūf ad p̄ndētā ad h̄ neces
saria s̄t̄ vt aliqd̄ recte ordinēf ad finē. r̄ iō no
mē ip̄ p̄ndētie sumif a p̄ndētia sic a p̄nci
paliori sua p̄te. ¶ Ad sc̄d̄m dō q̄ speculatio
ē circa oīa r̄ circa necessaria q̄ s̄m se nō s̄t̄
p̄cul cū sint vbiq̄ r̄ sp̄. r̄ si sint p̄cul quo ad
nos: in quātū ab eoz̄ cognitōe deficiunt. vñ
p̄ndētia nō p̄tē d̄t in speculatiuis: s̄z soluz
in practicis. ¶ Ad tertiū dō q̄ i recta ordi
nātōe ad finē q̄ includit i rōe p̄ndētie iportat
rectitudo vñū r̄ iudicij r̄ p̄cepti sine quibus
recta ordinatō ad finem esse non p̄t.

Ad septimum sic pro

cedit. ¶ Videt̄ q̄ circūspectio non possit eē ps
prudētie. Circūspectio. n. v̄r̄ eē cōsideratio
q̄dam eoz̄ q̄ circūstāt. huiusmōi aut̄ s̄t̄ infi
nita q̄ nō possūt cōprehēdi rōe i qua ē pru
dentia. ḡ circūspectio nō d̄z poni ps pruden
tie. ¶ Circūstātie maḡ videt̄ p̄tine ad v̄tu
tes morales q̄ ad p̄ndētā. s̄z circūspectio
nihil aliud eē videt̄ q̄ respect̄ circūstātiaz.
ḡ circūspectio magis v̄r̄ ad morales p̄tinere
v̄tutes q̄ ad p̄ndētā. ¶ Qui p̄t vidē q̄ p̄
cul s̄t̄ m̄to maḡ p̄t vidē que circūstant.
s̄z prudentia homo est potēs p̄spicere que
p̄cul s̄t̄: ḡ ip̄e suffic̄ ad cōsiderādū ea q̄ circū
stāt. nō ḡ oportuit p̄ter p̄ndētā ponē circū
spectōem partē p̄ndētie. ¶ S̄z ḡ ē auctori
ta: Macroby vt dictū est s̄. ¶ R̄ dō q̄ ad
prudētiāz sicut dictū ē: p̄cipue p̄tinet recte
ordinare aliquid in finem: quod quidem re
cte non fit nisi r̄ finis bonus sit r̄ id qd̄ ordi
natur in finē sit etiā bonū r̄ v̄niens fini. s̄z
q̄ p̄ndētia sicut dictū ē: est circa singlaria

operabilia in q̄bus multa cōcurrūt: cōtingit
aliquid s̄m se consideratū eē bonum r̄ v̄ne
niens fini qd̄ tamē ex aliq̄b̄ cōcurrentibus
reddif vel maluz v̄l nō opportunū ad finem
sicut ostēdere signa amoris alicui s̄m se cō
sideratū v̄l def eē v̄niens ad alliciēdū ei ani
mū ad amorē. s̄z si r̄tingat in aīo illi supbia
v̄l suspicio adulatoris nō erit hoc v̄niens
ad finē. r̄ iō necessaria ē circūspectio ad pru
dentia: vt. s̄. h̄o id qd̄ ordinat̄ in finē compet
etiā cū his q̄ circūstāt. ¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄
s̄z ea que p̄nt circūstare sint infinita: tñ ea q̄
circūstant i actu nō sunt infinita. s̄z pauca q̄
dam s̄t̄ que imutant iudiciū rōnis in agen
dis. ¶ Ad sc̄d̄m dō q̄ circūstantie p̄n
nēt ad p̄ndētā q̄dem sicut ad determinan
dum eas. ad v̄tutes aut̄ morales in q̄tū per
circūstātiaz determinatōem p̄ficiūt. ¶ Ad
tertiū dō q̄ sicut ad p̄ndētā p̄inet p̄spicē
id qd̄ ē p̄ se v̄niens fini: ita ad circūspectio
nē p̄inet considerare an sit v̄niens fini s̄m
ea que circūstant. vtrūq̄ aut̄ hoz̄ h̄t sp̄ales
difficultatē. r̄ ideo vtrūq̄ eoz̄ seorsuz ponif
pars p̄ndētie.

Ad octauum sic pro

cedit. ¶ V̄r̄ q̄ cautio nō debeat poni ps pru
dentie. In his. n. in q̄b̄ malū nō p̄t esse: nō
est necessaria cautio: s̄z v̄tutib̄ nemo male
v̄rit. vt dicit Auḡ in li° d̄ libe. arbi. ḡ cautio
nō p̄inet ad p̄ndētā q̄ est directiua v̄tutū
¶ S̄. Eiusdē ē p̄uidere bona r̄ cauere ma
la sicut eiusdē artis est facere sanitatē r̄ cu
rare egritudinē. s̄z p̄uidere bona p̄tinet ad
p̄ndētā. ḡ etiā cauere mala. non ḡ cautio
d̄z poni pars alia p̄ndētie a p̄ndētā. ¶ S̄.
Nullus prudēs conat̄ ad impossibile: s̄z nul
lus p̄t p̄cauere oīa mala que possunt r̄in
gere. ḡ cautio non p̄tinet ad p̄ndētiaz. S̄z
ḡ ē qd̄ ap̄s̄ d̄t ad Eph̄. 5°. Videre quō cau
te ambuletis. ¶ R̄ d̄ dicendum q̄ ea circa q̄
ē p̄ndētia s̄t̄ r̄tingentia operabilia in q̄b̄
sicut v̄r̄ p̄t admisceri fallo: ita r̄ malū bo
no p̄t multiformitatē huiusmodi operabi
liū: in quib̄ bona plerūq̄ ipediunt a malis:
r̄ mala h̄nt sp̄m boni r̄ ideo necessaria est
cautio ad p̄ndētā vt sic accipiāt bona q̄ vi
tent̄ mala. ¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄ cautio nō ē ne
cessaria in moralib̄ actibus vt aliquis sibi
caueat ac actibus virtutū: sed vt sibi caueat
ab his per que actus v̄tutū ipediri possunt.

Inde vide

Ad primum sic pro

Ad secundum

Ad tertium

Ad quartum

Ad quintum

Ad sextum

Ad septimum

Ad octauum

Ad nonum

Ad decimum

Ad undecimum

Ad duodecimum

Ad trigesimum

Ad quadragimum

Ad quinquagesimum

Ad sexagesimum

Ad septuagesimum

Ad octogimum

Ad nonagesimum

Ad centesimum

Ad secundū dicendum q̄ opposita mala canere eiusdē rōnis ē r̄ psequi bona: s̄ vita re aliqua ipedimēta extrinseca h̄ p̄tinet ad aliā rōem: r̄ iō cautio distinguit a p̄uidētia: q̄uis vtrūq̄ p̄tinet ad vnā v̄tutē p̄uidētie. **A**d tertiū dō q̄ maloz q̄ hōi vitāda occurrūt: q̄dā sūt que vt in p̄tibus accidē solēt r̄ talia cōprehēdi rōne possūt: r̄ h̄ ordinatur cautio vt totalr vitētur v̄l vt min⁹ noceant. q̄dā vō sūt q̄ vt in pauciorib⁹ r̄ causalr accidūt: r̄ h̄ cū sint infinita rōne cōprehēdi non possunt: nec homo sufficit ea p̄cauere: q̄nis per officium p̄uidētie homo contra omnes fortune insultus disponere possit vt minus ledatur.

Deinde de p̄uide

Rādū est de p̄tibus subiectiuis p̄uidētie. Et q̄ de p̄uidētia p̄ quā aliq̄s regit seipm̄ iā dictū ē. Restat nūc dicē

dū de sp̄ibus p̄uidētie a q̄bus mltitudo gubernat. Circa q̄s q̄rūt q̄tuor. p̄ v̄t̄ legi politia debeat poni sp̄es p̄uidētie. 2⁹ v̄t̄ politica. 3⁹ v̄t̄ iconomica. 4⁹ v̄t̄ militaris.

Ad primum sic pro

cedit. **U**t q̄ regnatiua nō d̄beat poni sp̄es p̄uidētie. Regnatiua. n. ordinat ad iusticiaz cōseruādā. d̄. n. in. 5. ethi. q̄ p̄nceps ē custos iusticie. q̄ regnatiua magi p̄tinet ad iusticiā q̄ ad p̄uidētiā. **S**ecūm p̄m in. 3. polit̄ regnū ē vna sex sp̄ez politicaz. s̄ nulla sp̄es p̄uidētie sumit̄ fm̄ alias ḡncz politicas que s̄ aristocracia: cymocracia: tyramis: olycra: democratia. ḡ nec fm̄ regnū d̄z sumi regnatiua. **L**eges ponē nō solū p̄tinet ad reges: sed et ad quosdā alios p̄ncipatus r̄ et ad ppl̄m. vt p̄ 3. i. li. ethimol. s̄ p̄ h̄s i. 6. ethicoz ponit̄ legis posituā p̄tē p̄uidētie incōuenient̄ ḡ loco eius ponit̄ regnatiua. **S**ed ē qd̄ p̄ h̄s dicit in. 3. polit̄. q̄ p̄uidētia ē p̄ p̄a v̄tus p̄ncipis. ḡ sp̄alis p̄uidētia debz esse regnatiua. **R**⁹ dō q̄ sicut ex s̄ dictis patz: ad p̄uidētiā p̄tinet regē r̄ p̄cipe. r̄ iō vbi inuenit̄ sp̄alis rō regiminis r̄ p̄cepti in humanis actib⁹: ibi et inuenit̄ sp̄alis rō p̄uidētie. **M**anifestū ē at̄ q̄ in eo q̄ nō solū seipsū d̄t regere s̄ et cōitatē p̄fectā ciuitatis vel regni inuenit̄ sp̄alis r̄ p̄fecta rō regiminis. tāto. n. regimē p̄fectū ē q̄to v̄lī⁹ ad p̄la se extēdēs

ad vtiliorē finē attingēs. r̄ iō regi ad quē p̄tinet regere ciuitatē v̄l regnū p̄uidētia cōp̄tit fm̄ sp̄alem r̄ perfectissimā sui rōnem. r̄ p̄p̄ h̄ regnatiua ponit̄ sp̄es p̄uidētie. **A**d p̄mūz ḡ dō q̄ omnia que sunt v̄tutū moralium p̄tinet ad p̄uidētiā sicut ad dirigētē. v̄l r̄ rō recta p̄uidētie ponit̄ in diffinitōe v̄tutū moralū vt s̄ dictum ē. r̄ ideo etiā executio iusticie put̄ ordinat̄ ad bonū cōe qd̄ p̄tinet ad officium regis indiget directōe p̄uidētie vnde iste due v̄tutes sunt maxime. p̄p̄ regi. s. p̄uidētia r̄ iusticia fm̄ illud Jere. 23. **R**egnabit rex r̄ sapiēs erit r̄ faciet iudiciū r̄ iusticiā in t̄ra. q̄ t̄n dirigē magis p̄tinet ad regem: exequi aut̄ ad subditos. iō regnatiua magis p̄tinet sp̄es p̄uidētie que est directiua: q̄ iusticie q̄ est executiua. **A**d sc̄d̄z dō q̄ regnū int̄ alias politicas ē optimū regimen vt d̄ in. 5. ethicoz. r̄ iō sp̄es p̄uidētie magis debuit d̄noari a regno: ita t̄n q̄ sub regnatiua comprehendant̄ oīa alia regimina recta: nō aut̄ p̄uersa q̄ v̄tuti opponunt̄. vnde non p̄tinet ad p̄uidētiā. **A**d tertiū dō q̄ p̄ h̄s denotat regnatiuam a p̄ncipali actu regis q̄ est leges ponere: qd̄ et si ueniat alijs nō cōuenit̄ eis nisi fm̄ q̄ participat̄ aliquid de regimine regis.

Ad secundum sic pro

cedit. **U**t q̄ politica incōuenient̄ ponat̄ ps p̄uidētie. Regnatiua. n. ē ps politice p̄uidētie: vt dictū ē. s̄ ps nō d̄z diuidi s̄ totū. ḡ politica non d̄z poni alia sp̄es p̄uidētie. **S**pes habitūū distinguit̄ fm̄ diuersa oba. s̄ eadē sūt que oportet regnatē p̄cipe r̄ subditū exequi. ḡ politica fm̄ q̄ p̄tinet ad subditos nō d̄z poni sp̄es p̄uidētie distincta a regnatiua. **U**nusq̄sq̄ subditoz ē singularis p̄sona: s̄ q̄libet singularis p̄sona seipaz sufficient̄ dirigere p̄t p̄ p̄uidētiā cōiter dicit̄. ḡ non opz poni alia sp̄em p̄uidētie que dicat̄ politica. **S**ed ē qd̄ p̄ h̄s dicit in. 6. ethicoz. **E**iūs aut̄ que circa ciuitatē. h̄ ḡdez architectonica p̄uidētia legis positua. h̄ at̄ cōe nomē habet politica circa singlariā ext̄stens. **R**⁹ dō q̄ suus p̄ imperiū mouetur a d̄no: r̄ subditus a p̄ncipante: alr̄ t̄n q̄ irrōabilia r̄ inaiata moueant̄ a suis motoribus. nā inaiata r̄ irrātōabilia agunt̄ solū ab alio. nō aut̄ ipsa agūt seipaz: q̄ nō h̄nt̄ d̄nium sui act⁹ p̄ libez arbitriū: r̄ iō recitudo regiminis